

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حسابداری دولتی ۲

مدرس : مهدی ابوالحسنی

تعریف حسابداری

حسابداری سیستمی است که طی روشهای منحصر به فرد که تجزیه و تحلیل میگردد و کلیه اطلاعات مالی که ناشی از رویدادهای مالی میباشد که از لحاظ اثر آن روی معادله حسابداری گذاشته باشد.

تعریف حسابداری دولتی

حسابداری دولتی نظامی است که اطلاعات مالی موجود به فعالیتهای مالی سازمانهای دولتی را جمع آوری نموده و در غالب صورتهای مالی مربوط گزارش مینماید تا بتواند دو هدف زیر را پوشش دهد:

الف: کمک به تصمیمگیری صحیح مدیران

ب: کنترل بودجه

انواع فعالیتهای دولت

فعالیتهای دولت به دو دسته ذیل تقسیم میگردد:

۱- فعالیتهای انتفاعی

۲- فعالیتهای غیرانتفاعی

فعالیتهای انتفاعی

فعالیهایی هستند که دولت قصد کسب سود را در سرلوحه فعالیت خود نداشته است ولی در کنار ارائه خدمت سودی هم عاید دولت میگردد.

فعالیتهای غیر انتفاعی

فعالیهایی هستند که هدف صرفاً ارائه خدمت بوده و در جهت اهداف وظایف اصلی هر سازمان دولتی که عمده خدمات آن ها آموزش، بهداشت، امنیت و اقتصاد میباشد.

انواع سازمانهای دولتی

۱- وزارتخانه

۲- مؤسسات دولتی

۳- شرکتهای دولتی

۴- نهادهای عمومی غیردولتی

وزارتخانه

موسسههای است که به موجب قانون تأسیس میشود و دارای هدف مشخص زیر نظر وزیر اداره میشود. هر سازمانی که وزیر عهده دار آن باشد را وزارتخانه میگویند که دارای فعالیت غیرانتفاعی میباشد.

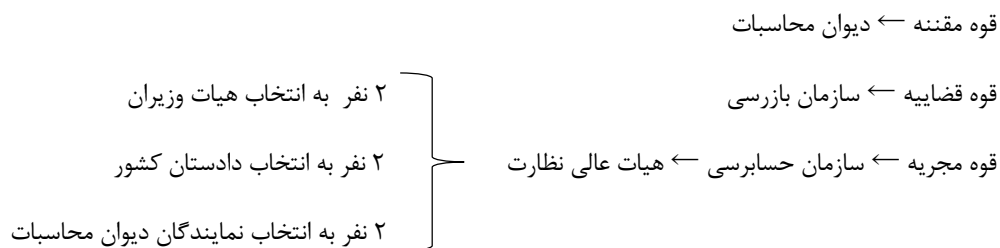
مؤسسات دولتی

سازمانی است که به موجب قانون و برای انجام فعالیت مشخص و زیر نظر یکی از قوای سه گانه اداره شده و دارای فعالیت غیرانتفاعی میباشد.

شرکتهای دولتی

به شرکتهایی اطلاق میگردد که بیش از ۵۰٪ سرمایه آن ها متعلق به دولت باشد. مانند شرکت نفت، شرکت آب و برق و سازمان حسابرسی. فعالیت شرکتهای دولتی دقیقاً همانند شرکتهای خصوصی است ولی حتی نوع حسابداری آن ها نیز بازرگانی میباشد و نوع فعالیت آن ها انتفاعی است.

نظارت بر امور مالی در بخش عمومی :

نهادهای عمومی غیر دولتی

نهادهایی هستند که به موجب مجوز قانونی و برای مدتی معین با توجه به احساس نیاز تأسیس و بعد از انجام فعالیت مربوط منحل میگردد و بودجه خود را حسب نیاز از دولت و قسمتی از آن را از سازمانهای بین المللی دریافت مینماید. مانند هلال احمر، شهرداریها، بنیاد شهید و.... حسابداری دولتی به جزء شرکتهای دولتی در سایر سازمانها کاربرد دارد.

تفاوت حسابه‌ها و صورتهای مالی سازمانهای دولتی با مؤسسات بازرگانی

نظر به این که هدف اصلی از تأسیس مؤسسات بازرگانی تحصیل سود بوده و صورتهای مالی آن ها باید میزان سود و زیان را نشان دهد ولی سازمانهای دولتی دارای هدف ارائه خدمت بوده و چون سود معیار اصلی دولت نمیشود بنابراین دارای صورتهای مالی متفاوتی به شکل زیر خواهد بود:

۱- صورت حساب درآمدها و هزینه ها و تغییرات در مازاد برای هر یک از حسابهای مستقل بجای صورت سود و زیان

۲- تهیه ترازنامه که شامل دارایی ها، بدهیها، اندوخته ها و مازاد انباشته بجای ترازنامه شرکتهای بازرگانی

۳- تهیه صورت درآمدها و هزینه های واقعی با درآمدها و هزینه های پیش بینی شده به جهت مقایسه آن ها.

حساب مستقل

حسابی است در حسابداری دولتی و انواع حسابهای مستقل مورد استفاده در ایران که هر حساب که دارای دو مشخصه زیر باشد را میگویند

الف: دارای منبع و مصرف مشخصی باشد.

ب: یک سیستم حسابداری برقرار باشد.

انواع حساب مستقل

۱- حساب مستقل وجوه جاری

۲- حساب مستقل وجوه عمرانی

۳- حساب مستقل وجوه اختصاصی

۴- حساب مستقل وجوه امانی

حساب مستقل وجوه جاری

حسابی است که کلیه هزینه های جاری مربوط به سازمانهای دولتی طی یک سال مالی از محل اعتبارات عمومی پرداخت میشود. مانند حقوق و مزایای کارکنان و خرید کالا و خدمات

حساب مستقل وجوه عمرانی

حسابی است که دستگاه برای انجام هزینه های مربوط به طرحهای عمرانی، خرید میز و صندلی، اثاثه اداری و غیره از محل درآمد عمومی انجام میدهد.

حساب مستقل وجوه اختصاصی

حسابی است که دریافت و مصرف درآمدهایی که به موجب قانون برای مصارف خاص پیش بینی و اجرا میگردد.

حساب مستقل وجوه امانی

حسابی است که تحت تملک دولت نبوده و صرفاً به جهت جلوگیری تضييع حقوق دولت به طور موقت نزد دولت نگهداری و در موعد مقرر عودت داده میشود. که شامل:

- الف: حساب مستقل سپرده :
- ۱ - سپرده شرکت در مناقصه
 - ۲ - سپرده پیش پرداخت
 - ۳ - سپرده حسن انجام کار
 - ۴ - سپرده حسن انجام تعهدات

ب: حساب مستقل وجوه بازنشستگی

تمامی وجوهی است که از کارمندان دولت در حین خدمت کسر و پس از بازنشستگی به آن ها مسترد میگردد.

ج: حساب مستقل صندوق پس انداز و وام

این حساب مستقل طبق مقررات به منظور تأمین رفاه مستخدمین دولت تشکیل میگردد و همه ماهه مبالغی از کارمندان کسر و به همان اندازه نیز خود دولت به مبلغ مربوطه اضافه نموده و در حسابی نزد بانک به عنوان حساب صندوق پس انداز اقدام مینماید که این سپرده در صورت بازنشستگی، از کار افتادگی و یابازخریدی به آن ها مسترد و در برخی از موارد به عنوان وام یا قرض الحسنه نیز اقدام مینماید.

❖ حساب مستقل جاری

منظور از اعتبارات جاری، اعتباراتی است که در برنامه پنج ساله و در بودجه عمومی دولت به تفکیک جهت تأمین هزینه های جاری دولت پیش بینی میگردد و در این خصوص دستگاههای دولتی میتوانند تمام نیازهای ضروری خود را که در قانون پیش بینی گردیده است از محل اعتبارات جاری پرداخت مینماید که طبق سرفصل اعلامی وزارت امور اقتصاد و دارایی در قالب ۷ فصل از جمله: ۱- پرداخت بابت حقوق و دستمزد پرسنل ۲- خرید کالا و خدمات ۳- پرداخت هزینه های سفر ۴- فوق العاده مأموریت ۵- هزینه های رفاهی ۶- بازپرداخت سود (کارمزد تسهیلات بانکی) و ۷- سایر هزینه هایی که به غیر از ۶ فصل اول میتوان از محل مربوط پرداخت نمود.

برای شروع ثبت‌های حسابداری در دستگاه‌های دولتی دو نوع ثبت حسابداری زیر صورت می‌پذیرد:

۱- ثبت حسابداری مالی

۲- ثبت حسابداری بودجه‌ای

هنگامی که بودجه دستگاه‌های دولتی پس از تصویب دولت به دستگاه‌ها ابلاغ می‌گردد ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

جاری با خزانه - بودجه جاری × × × ×

حساب اعتبار مصوب × × × ×

منظور از حساب جاری با خزانه - بودجه جاری، حسابی است که در آغاز سال و در هنگام ابلاغ بودجه مصوب که عبارت است از وجوهی که خزانه از محل اعتبارات تخصیص یافته در اختیار سازمان‌های مربوط قرار می‌دهد. (وجوه پیش‌بینی شده) و منظور از حساب اعتبار مصوب همان هزینه‌هایی است که پیش‌بینی گردیده است.

تخصیص اعتبار

در قانون بودجه هر ساله به دولت اجازه داده می‌شود هزینه‌های خود را در حدود وصول درآمد انجام دهد. بنابراین مصرف اعتبارات مصوب هنگامی عمل خواهد شد که تمامی یا قسمتی از درآمدها وصول و از آن محل مبالغی به دستگاه‌ها بابت انجام هزینه‌های خود پرداخت نماید که مسئولیت این امر به عهده کمیته تخصیص بوده و معمولاً در ۴ دوره سه ماهه صورت می‌پذیرد و خزانه نمیتواند مبلغی پرداخت نماید که قبلاً تخصیص آن صادر نشده است.

هدف از رعایت تخصیص اعتبار توسط دولت، ایجاد تعادل بین دریافتها و پرداختهای دولت میباشد که ثبت حسابداری آن به شکل زیر لحاظ می‌گردد:

(هنگام تخصیص اعتبار)

اعتبار مصوب × × × ×

اعتبار تخصیص یافته × × × ×

دریافت تنخواه گردان حسابداری از خزانه

تنخواه گردان حسابداری مبلغی است ثابت که خزانه از محل اعتبارات مصوب برای انجام هزینه‌های جاری و عمرانی در اختیار ذیحسابان قرار می‌دهد. این حساب تا پایان سال ثابت بوده و به محض این که این مبلغ از حساب مربوطه بابت انجام هزینه‌ها کاهش یابد دوباره درخواست وجه کشیده شده و تنخواه مربوط شارژ خواهد شد.

هنگام درخواست وجه از خزانه بابت تنخواه گردان حساب، ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

بانک پرداخت اعتبارات جاری × × × ×

تنخواه گردان حسابداری × × × ×

تنخواه گردان حسابداری نوعی بدهی است که به طور موقت ایجاد و در پایان سال میبایست یا به صورت واریز وجه نقد و یا بصورت تهاوتر با مبالغ دریافتی از خزانه تسویه گردد.

ثبت مالی شامل موارد زیر میباشد:

هزینه، پیش پرداخت، علی الحساب، بانک و تنخواه گردان پرداخت

پرداخت تنخواه گردان پرداخت

این تنخواه مبلغی است که همه دستگاههای دولتی اجازه دارند مبالغی را در اختیار کارپردازان و دفاتر اداری قرار دهند تا به مصرف هزینه های جاری برسد. ضمناً بابت پرداخت تنخواه گردان پرداخت همیشه از محل تنخواه گردان حسابداری صورت میپذیرد.

بابت هر پرداختی باید تأمین اعتبار صورت پذیرد یعنی قبل از هر پرداختی در دستگاههای دولتی میبایست تأمین اعتبار گردد و منظور از آن این است که شخصی به نام ذیحساب که به نمایندگی از وزارت امور اقتصاد و دارایی بر نحوه هزینه ها نظارت دارند، صورت میپذیرد و این تأمین اعتبار به استناد موافقت نامه ای است که دستگاهها با سازمان مدیریت مبادله گردد.

ثبت زیر در هنگام اعتبار در دفاتر منعکس میگردد: (ثبت بودجه ای)

تعهدات قطعی نشده × × × ×

اندرخته تعهدات قطعی نشده × × × ×

همزمان که تأمین اعتبار انجام پذیرفت ثبت زیر نیز انجام میپذیرد: (ثبت مالی)

تنخواه گردان پرداخت × × × ×

بانک پرداخت اعتبارات × × × ×

در طول سال مالی دستگاهها به طور مرتب یا منظم از خزانه درخواست وجه نموده و مبالغ آن به حساب دستگاهها واریز میگردد که ثبت آن به شرح زیر است:

بانک پرداخت اعتبارات جاری × × × ×

جاری با خزانه - بودجه جاری × × × × (دریافتی از خزانه)

هرگاه مبلغی از خزانه دریافت شد به استثناء تنخواه گردان حسابداری ثبت زیر لحاظ میگردد: (هنگام پرداخت مبالغی تحت عنوان پیش پرداخت،

علی الحساب و هزینه ثبتهای بودجه ای و مالی زیر لحاظ میگردد)

×××× (۱) تعهدات قطعی نشده

×××× اندوخته تعهدات قطعی نشده

×××× (۲) پیش پرداخت سال جاری

×××× علی الحساب سال جاری

×××× هزینه سال جاری

×××× بانک پرداخت اعتبارات جاری

هنگامی که پرداختهای غیر قطعی با تحویل کالای یا خدمات به قطعیت میرسد ثبت زیر لحاظ میگردد:

×××× تعهدات قطعی نشده

×××× (بودجه ای) اندوخته تعهدات قطعی نشده

×××× هزینه از محل اعتبار جاری

×××× پیش پرداخت سال جاری

×××× علی الحساب سال جاری

×××× تنخواه گردان سال جاری

یکی از هزینه های معمول در هر دستگاه دولتی پرداخت حقوق و مزایا به کارکنان میباشد. هنگامی که پایان هر ماه قطعیت پرداخت حقوق و مزایا را داشته باشیم ثبتهای زیر لحاظ میگردد:

بابت تأمین اعتبار

×××× تعهدات قطعی نشده

×××× اندوخته تعهدات قطعی نشده

هزینه از محل اعتبار سال جاری × × × ×

× × × × بدهی به سایر سازمانها بابت مالیات

× × × × بدهی به سایر سازمانها بابت بیمه

× × × × بدهی به سایر سازمانها بابت کسورات قانونی

× × × × علی الحساب سال جاری (مساعده)

× × × × پیش پرداخت (فرض مأموریت)

× × × × بانک پرداخت جاری

هنگام برگشت (هنگام وصول تأییدیه بانک)

× × × × اندوخته تعهدات قطعی نشده

× × × × تعهدات قطعی نشده

در برخی از مواقع بابت خرید کالا، تعهداتی صورت میپذیرد و تأمین اعتبار نیز لحاظ میگردد ولی کالا یا خدمات تحویل دستگاه دولتی نمیشود در آن صورت تنها ثبتی که در دفاتر پایان سال لحاظ میگردد به شکل زیر میباشد:

× × × × اندوخته تعهدات قطعی نشده

× × × × تعهدات قطعی نشده

الف: اگر سازمان دولتی مربوطه درآمدزا بوده و درآمدهایی را نیز وصول مینماید که ثبتهای زیر هنگام وصول و واریز به خزانه در دفاتر دستگاهها به شکل زیر صورت میپذیرد (با فرض اینکه مبنای حسابداری نقدی تعدیل شده باشد)

× × × × بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی

× × × × درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)

که این درآمدها در پایان هر ماه توسط بانک به حساب خزانه واریز گردیده و تأییدیه خزانه به دستگاه دولتی ارسال میگردد.

ب: وصول هنگام دریافت تأییدیه خزانه

× × × × ب ۱: درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)

× × × × درآمد عمومی

ب ۲: درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه (ارسالی) xxxxx

بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی xxxxx

در صورتی که درآمد مربوطه مستقیماً به حساب خزانه در بانک مرکزی انتقال یابد فقط ثبت زیر لحاظ میگردد:

درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه xxxxx

درآمد عمومی xxxxx

نحوه برخورد با حسابهای غیر قطعی در پایان سال و همچنین نحوه هزینه کرد از آن محل

هنگامی که در پایان سال صورتهای مالی دستگاه دولتی در حال تهیه شدن میباشد دو نوع از پرداختهای غیر قطعی که عبارتند از پیش پرداخت و علی الحساب

اگر به هر عللی امکان تحویل کالا یا خدمات وجود نداشته باشد این حسابها باید با انجام ثبتهایی به سال بعد انتقال پیدا نماید. به شکل زیر:

پیش پرداخت سنواتی xxxxx

علی الحساب سنواتی xxxxx

پیش پرداخت سال جاری xxxxx

علی الحساب سال جاری xxxxx

اندوخته تعهدات قطعی نشده xxxxx

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سال جاری xxxxx

اگر در طول سال جاری از پیش پرداخت سنواتی و علی الحساب سنواتی سالهای قبل مانده هایی در دفاتر موجود باشد اگر از این سرفصل ها کالا یا خدماتی در

سال جاری دریافت شده باشد ثبتهای زیر لحاظ میگردد:

هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی xxxxx

هزینه از محل علی الحساب سنواتی xxxxx

پیش پرداخت سنواتی xxxxx

علی الحساب سنواتی xxxxx

در پایان سال هزینه ها از محل سنواتی ها نیز (پیش پرداخت و علی الحساب) باید بسته شده و از دفاتر حذف خواهد شد. در پایان سال به شکل زیر میباشد:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی xxxx

هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی xxxx

هزینه از محل علی الحساب سنواتی xxxx

ممکن است در سال جاری به علت منتفی شدن موضوع معامله و یا ناتوانی در تحویل کالا یا خدمات مبالغی که سنوات قبل در قالب پیش پرداخت و علی الحساب پرداخت شده بود در سال جاری به حساب سازمان دولتی عودت داده شود. ثبت زیر لحاظ خواهد شد:

بانک پرداخت اعتبار جاری xxxx

پیش پرداخت سنواتی xxxx

علی الحساب سنواتی xxxx

به استناد مواد ۶۳ و ۶۴ قانون محاسبات عمومی این وجوه (مبالغ) به عنوان مصرف نشده باید به حساب خزانه برگشت داده شود که به شکل زیر مبالغ به خزانه واریز میگردد:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی xxxx

بانک پرداخت جاری xxxx

در پایان سال بر اساس بررسی اسناد مشخص گردید که کسورات مربوط به اسفند ماه هنوز به حسابهای مالیاتی و سازمان بیمه واریز نشده است که سریعاً اقدام به این کار (واریز به خزانه) صورت میپذیرد.

بدهی به سایر سازمانها بابت مالیات xxxx

بدهی به سایر سازمانها بابت بیمه xxxx

بانک پرداخت جاری xxxx

بستن حسابها در پایان سال مالی و تنظیم تراز نهایی

الف: یکی از حسابهایی که موقت بوده و در پایان سال به یکی از ۳ شکل زیر تسویه و از دفاتر حذف گردد:

تنخواه گردان حسابداری

الف ۱: واریز مبلغ تنخواه گردان حسابداری بصورت نقد به خزانه:

تنخواه گردان حسابداری xxxxx

بانک پرداخت جاری xxxxx

الف ۲: تسویه تنخواه گردان حسابداری با پاپا کردن (تہاتر) با حساب جاری با خزانه- بودجه جاری، این ثبت هنگامی اتفاق میافتد کہ سازمان طلبی از خزانه داشته باشد و خزانه نیز طلبی از دستگاه بابت تنخواه گردان حسابداری و یا سایر کسورات:

تنخواه گردان حسابداری xxxxx

جاری با خزانه-بودجه جاری xxxxx

الف ۳: ممکن است طلب خزانه از دستگاه دولتی بیشتر از طلب دستگاه دولتی از خزانه بوده باشد. در آن صورت به ازای، طلب متقابل عملیات پاپا انجام میشود و مابه التفاوت بصورت نقد به خزانه برگشت داده میشود. (تلفیقی از بندهای: الف ۱ الف ۲ و الف ۳)

تنخواه گردان حسابداری xxxxx

بانک پرداخت جاری xxxxx

جاری با خزانه-بودجه جاری xxxxx

ب: اگر در پایان سال پیش پرداخت و علی الحساب دارای مانده باشد به شکل گفته شده در متن سال جاری عمل خواهد شد:

ب ۱: وقتی کہ هزینه میشود:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی xxxxx

هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی xxxxx

هزینه از محل علی الحساب سنواتی xxxxx

ب ۲: وقتی پول نقد آمد و برگشت به خزانه شد:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی xxxxx

بانک پرداخت جاری xxxxx

بستن حساب درآمد عمومی سازمان

حساب درآمد عمومی xxxx

xxxx حساب درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه

بستن حسابهای موقت بودجه ای و مالی

اعتبار مصوب xxxx

اعتبار تخصیص یافته xxxx

xxxx هزینه از محل اعتبار سال جاری

xxxx تعهدات قطعی نشده

xxxx جاری با خزانه-بودجه جاری

- (۱) حساب بودجه جاری سازمان دولتی در قالب برنامه ها جمعاً به مبلغ ۱۴۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال ابلاغ میگردد.
- (۲) اصلاح بودجه ای که از برنامه خدمات بهداشتی به مبلغ ۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال کسر و به سرجمع اعتبارات آموزشی همان دستگاه اضافه گردد.
- (۳) ۹۵ % اعتبارات مصوب سازمان دولتی الف در ۴ دوره تخصیص داده میشود .
- (۴) در طول سال مالی مربوطه بابت خدماتی که این سازمان ارائه مینماید و از حسابهای واسطه نیز استفاده میکند جمعاً ۶۶ ۹۰۰ ۰۰۰ ریال وصول و به خزانه انتقال میدهد . ضمناً تأییدیه خزانه نیز برای دستگاه اعلام وصول میشود.
- (۵) در ابتدای سال مالی مربوطه مبلغ ۱۲ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال تحت عنوان تنخواه گردان حسابداری از خزانه دریافت شده است.
- (۶) از محل تنخواه گردان حسابداری ۴ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بصورت تنخواه گردان پرداخت در اختیار کارپرداز قرار گرفته است.
- (۷) در طول سال مالی جمعاً مبلغ ۱۲۲ ۵۰۰ ۰۰۰ ریال از خزانه درخواست وجه گردیده که این مبلغ به حساب دستگاه دولتی واریز شده است.
- (۸) در طول سال مالی مبلغ ۱۳ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال پیش پرداخت و ۱۱ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بصورت علی الحساب پرداخت شده است.
- (۹) عاملین ذی حساب تنخواه گردان خود را بصورت واریز ۲۰۰ ۰۰۰ ریال وجه نقد و ۳ ۸۰۰ ۰۰۰ ریال در قالب سند هزینه تسویه کردند.
- (۱۰) هزینه حقوق و مزایای کارکنان جمعاً به مبلغ ۷۳ ۷۲۵ ۰۰۰ ریال که از مبلغ مذکور ۶ ۴۳۷ ۰۰۰ ریال بابت بازنشستگی، ۱ ۵۱۳ ۰۰۰ ریال بابت حق بیمه و مبلغ ۲ ۵۰۰ ۰۰۰ ریال بابت مالیاتها کسر و ضمناً سایر هزینه ها به مبلغ ۴۹ ۲۰۵ ۰۰۰ ریال ضمن کسر ۹ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال علی الحساب و ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال پیش پرداخت و باقی مانده به طور نقد پرداخت گردید.
- (۱۱) اگر در طول سال جاری مبلغ ۳ ۲۵۰ ۰۰۰ ریال پیش پرداخت سنواتی داشته باشیم ، ۳ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال آن با تحویل کالا و ۲۵۰ ۰۰۰ ریال به علت منتفی شدن موضوع معامله نقداً به حساب سازمان برگشت و این مبلغ به خزانه عودت داده شده است. همچنین مانده سال قبل علی الحساب سنواتی به مبلغ ۲ ۹۵۰ ۰۰۰ ریال اعلام گردید .
- (۱۲) مانده سال قبل با عنوان علی الحساب سنواتی به مبلغ ۲ ۹۵۰ ۰۰۰ ریال کلاً با تحویل کالا به هزینه تبدیل شد.
- (۱۳) کسورات قانونی به حسابهای مربوطه واریز شد . (مالیات، بیمه و ...)
- (۱۴) مبلغ ۱ ۵۰۰ ۰۰۰ ریال جهت خرید کالایی تأمین اعتبار گردیده بود که تا پایان سال کالای مذکور به دستگاه دولتی واصل نگردید.
- (۱۵) درخواست وجه نهایی به مبلغ ۴ ۲۳۰ ۰۰۰ ریال بابت هزینه های پرداخت شده که تا پایان سال وجه آن دریافت نشده است و همچنین مبلغ ۵ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بابت مانده پیش پرداخت و علی الحساب که از محل تنخواه گردان حسابداری پرداخت شده است به پای تنخواه گردان حسابداری منظور گردید (تهاتر) و الباقی مانده مبلغ به صورت نقد به خزانه واریز گردید.

مطلوب است : ثبت عملیات حسابداری مربوط به سازمان دولتی الف و بستن حسابها در پایان سال، تهیه تراز نهایی حسابها

جاری با خزانه-بودجه جاری	
① ۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰	⑦ ۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰
② ۸.۲۷۰.۰۰۰	⑧ ۵۹.۲۳۰.۰۰۰
صفر	
حساب اعتبارات مصوب	
② ۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	① ۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰
③ ۷.۰۰۰.۰۰۰	
صفر	
اعتبار تخصیص یافته	
② ۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	③ ۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰
صفر	
درآمد عمومی	
④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰
صفر	
درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)	
④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰
صفر	
بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی	
④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰
صفر	
درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه (ارسالی)	
④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰	④ ۶۶.۹۰۰.۰۰۰
تنخواه گردان حسابداری	
⑤ ۱۲.۰۰۰.۰۰۰	① ۱۲.۰۰۰.۰۰۰
صفر	
بانک پرداخت اعتبارات جاری	
⑤ ۱۲.۰۰۰.۰۰۰	⑤ ۱۲.۰۰۰.۰۰۰
⑥ ۴.۰۰۰.۰۰۰	⑦ ۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰
⑧ ۲۴.۰۰۰.۰۰۰	⑨ ۲۰۰.۰۰۰
① ① ۲۵۰.۰۰۰	① ① ۲۵۰.۰۰۰
① ③ ۱۰.۴۵۰.۰۰۰	
① ⑤ ۲.۷۷۰.۰۰۰	
۹۳.۴۸۰.۰۰۰	
تعهدات قطعی نشده	
⑨ ۴.۰۰۰.۰۰۰	⑥ ۴.۰۰۰.۰۰۰
⑩ ۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰	⑧ ۲۴.۰۰۰.۰۰۰
① ④ ۱.۵۰۰.۰۰۰	⑩ ۱۰۳.۹۳۰.۰۰۰
③ ۵.۰۰۰.۰۰۰	۱.۵۰۰.۰۰۰
صفر	

۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰	۱-جاری باخزانه-بودجه جاری
۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰	حساب اعتبارات مصوب
۸۰.۰۰۰.۰۰۰	۲-اعتبار مصوب (برنامه بهداشتی)
۸۰.۰۰۰.۰۰۰	اعتبارات مصوب(برنامه آموزشی)
۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	۳-اعتبار مصوب
(/۹۵×۱۴۰.۰۰۰.۰۰۰)	اعتبار تخصیص یافته
۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	۴-الف:بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی
۶۶.۹۰۰.۰۰۰	درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)
۶۶.۹۰۰.۰۰۰	ب: درآمد عمومی واریز شدنی (وصولی)
۶۶.۹۰۰.۰۰۰	درآمد عمومی
۶۶.۹۰۰.۰۰۰	ج: درآمد عمومی واریز شدنی به خزانه (ارسالی)
۶۶.۹۰۰.۰۰۰	بانک تمرکز وجوه درآمد عمومی
۱۲.۰۰۰.۰۰۰	۵-بانک پرداخت اعتبارات جاری
۱۲.۰۰۰.۰۰۰	تنخواه گردان حسابداری
۴.۰۰۰.۰۰۰	۶-الف: تعهدات قطعی نشده
۴.۰۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
۴.۰۰۰.۰۰۰	ب: تنخواه گردان پرداخت
۴.۰۰۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰	۷-بانک پرداخت اعتبارات جاری
۱۲۲.۵۰۰.۰۰۰	جاری باخزانه-بودجه جاری
۲۴.۰۰۰.۰۰۰	۸-الف: تعهدات قطعی نشده
۲۴.۰۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
۱۳.۰۰۰.۰۰۰	ب: پیش پرداخت سال جاری
۱۱.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری
۲۴.۰۰۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
۲۰۰.۰۰۰	۹-الف: بانک پرداخت اعتبارات جاری
۳۸۰.۰۰۰	هزینه سال جاری
۴.۰۰۰.۰۰۰	ب:اندوخته تعهدات قطعی نشده
۴.۰۰۰.۰۰۰	تنخواه گردان پرداخت
۴.۰۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده
(۱۲.۹۳۰.۰۰۰-۱۹.۰۰۰.۰۰۰)	۱۰-الف: تعهدات قطعی نشده
۱۰۳.۹۳۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰	ب: هزینه حقوق کارکنان سال جاری
۲.۵۰۰.۰۰۰	بدهی به سایر سازمانها مالیات
۱.۵۱۳.۰۰۰	بدهی به سایر سازمانها بیمه
۶.۴۳۷.۰۰۰	بازنشستگی
۹.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری
۱۰.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سال جاری
۹۳.۴۸۰.۰۰۰	بانک پرداخت تعهدات جاری
۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰	ج:اندوخته تعهدات قطعی نشده
۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده

اندوخته تعهدات قطعی نشده	
④۴۰۰۰۰۰۰	⑥۴۰۰۰۰۰۰
۲۴۰۰۰۰۰۰	⑩۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰
⑩۱۰۳.۹۳۰.۰۰۰	①④۱۵.۰۰۰.۰۰۰
✓۱.۵۰۰.۰۰۰	⑤۰.۰۰۰.۰۰۰
صفر	
تنخواه گردان پرداخت	
⑨۴۰۰۰۰۰۰	⑥۴۰۰۰۰۰۰
صفر	
پیش پرداخت سال جاری	
⑩۱۰۰۰۰۰۰۰	⑧۱۳۰۰۰۰۰۰
③۰۰۰۰۰۰۰	
صفر	
علی الحساب سال جاری	
⑩۹۰۰۰۰۰۰۰	⑧۱۱۰۰۰۰۰۰۰
۲۰۰۰۰۰۰۰	
۲۰۰۰۰۰۰۰	③۰۰۰۰۰۰۰
صفر	
هزینه سال جاری	
	⑨۳۸۰۰۰۰۰۰
③۱۲۶.۷۳۰.۰۰۰	⑩۱۲۲.۹۳۰.۰۰۰
صفر	
بدهی به سایر سازمانها	
⑩۲.۵۰۰.۰۰۰	①③۲.۵۰۰.۰۰۰
⑩۱.۵۱۳.۰۰۰	①③۱.۵۱۳.۰۰۰
⑩۶.۴۳۷.۰۰۰	①③۶.۴۳۷.۰۰۰
صفر	
علی الحساب سنواتی	
①②۲.۹۵۰.۰۰۰	①①۲.۹۵۰.۰۰۰
صفر	
پیش پرداخت سنواتی	
①①۳.۲۵۰.۰۰۰	①①۳.۲۵۰.۰۰۰
صفر	
اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی	
①①۶.۲۰۰.۰۰۰	①①۲۵۰.۰۰۰
	⑤.۹۵۰.۰۰۰
صفر	
هزینه از محل پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی	
⑤.۹۵۰.۰۰۰	①①۳۰۰۰.۰۰۰
	①②۲.۹۵۰.۰۰۰
صفر	

۲.۲۵۰.۰۰۰	۱۱- الف: پیش پرداخت سنواتی
۲.۹۵۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
۶.۲۰۰.۰۰۰	(بابت افتتاح که در اول سال افتتاح می شود)
۲۵۰.۰۰۰	ب: اندوخته پیش پرداخت سنواتی
۲۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
۲.۰۰۰.۰۰۰	ج: هزینه از محل پیش پرداخت سنواتی
۲۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
۲.۲۵۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی
۲.۹۵۰.۰۰۰	۱۲: هزینه از محل علی الحساب سنواتی
۲.۹۵۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
۲.۵۰۰.۰۰۰	۱۳- بدهی به سایر سازمانها مالیات
۱.۵۱۳.۰۰۰	بدهی به سایر سازمانها بیمه
۶.۴۳۷.۰۰۰	بازنشستگی
۱۰.۴۵۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
۱.۵۰۰.۰۰۰	۱۴- اندوخته تعهدات قطعی نشده
۱.۵۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده
۱۲.۰۰۰.۰۰۰	۱۵- تنخواه گردان حسابداری
۹.۲۳۰.۰۰۰	جاری با خزانه-بودجه جاری
۲.۷۷۰.۰۰۰	بانک پرداخت اعتبارات جاری
	بستن حسابها
۵.۹۵۰.۰۰۰	اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
۵.۹۵۰.۰۰۰	هزینه از محل پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی
۶۶.۹۰۰.۰۰۰	حساب درآمد عمومی
۶۶.۹۰۰.۰۰۰	درآمد عمومی واريز شدنی به خزانه (ارسالی)
۷.۰۰۰.۰۰۰	اعتبار مصوب
۱۳۳.۰۰۰.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته
۱۲۶.۷۳۰.۰۰۰	هزینه سال جاری
۸.۲۷۰.۰۰۰	جاری با خزانه-بودجه جاری
۵.۰۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده
۳.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی
۲.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
۳.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سال جاری
۲.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری
	(بابت بستن حسابهای دائمی)
۵.۰۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
۳.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت سنواتی
۲.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب سنواتی
	بابت انتقال حسابهای دائمی به سال بعد

❖ حساب مستقل وجوه عمرانی

تعریف طرح و انواع طرحهای عمرانی

به طور کلی مجموعه عملیات منظم و خدمات مشخصی که طی مدت معین برای هدف های برنامه های میان مدت عمرانی و یا تحصیل داراییهای ثابت عمومی انجام میشود و به طور کلی هدف از طرح عمرانی مجموعه عملیات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی فنی و اقتصادی که توسط دستگاه دولتی انجام میشود. (طی مدتی معین و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدفهای برنامه عمرانی پنج ساله)

انواع طرحهای عمرانی

طرح عمرانی انتفاعی

به طرحهایی که پس از تشکیل و شروع بهره برداری علاوه بر تأمین هزینه های جاری درآمد مناسبی نیز تحصیل مینماید و معمولاً توسط شرکتهای دولت یا سازمانهای انتفاعی وابسته به دولت صورت میپذیرد.

طرح عمرانی غیر انتفاعی

به طرحهایی اطلاق میشود که با انگیزه سود دهی تأسیس نمیشود بلکه الزامات قانونی نسبت به تأسیس سازمانهای دولتی اقدام مینماید. مانند تأسیس بیمارستان در جهت عمل به تأمین بهداشت و سلامت جامعه و در قبال وصول مالیات این وظیفه را عهده دار میباشد.

طرح مطالعاتی و تحقیقاتی

طرح یا پروژه هایی که صرفاً برای مطالعه در امر خاصی توسط واحدهای علمی و تخصصی اجرا میگردد. مانند تحقیق و مطالعه در خصوص منابع زیرزمینی جهت اکتشاف و استخراج نفت.

مراحل اجرای طرحهای عمرانی

۱- دستگاههای دولتی که بر اساس وظایف قانونی و در راستای تحقق اهداف خود اجرای پروژه هایی را به عهده دارند که میبایست قبل از شروع طرح باید مهندسين مشاور تأثیرات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی در منطقه را مورد بررسی قرار داده و در صورت تأیید نسبت به ادامه فرآیند اقدام نماید و در غیر این صورت طرح متوقف خواهد شد.

۲- ارجاع کار به پیمانکار

ارجاع کار به پیمانکار با رعایت دو اصل زیر صورت میپذیرد:

الف - طرح پیمانی است یا امانی، طرحی را پیمانی میگویند که کار معینی را در قبال مبلغ معین به پیمانکار ارجاع مینمایند ولی در خصوص و امانی بودن طرح به طرحی اطلاق میگردد که فقط از تخصص یا مدیریت پیمانکار به صورت درصدی استفاده میشود و موارد و نیروی کار آن را خود سازمان تأمین مینماید.

ارجاع کار به پیمانکار به یکی از سه حالت زیر انجام میپذیرد:

الف: مناقصه عمومی

ب: مناقصه محدود

ج: ترک تشریفات مناقصه

در دستگاههای دولتی مواقعی که خرید کالا یا خدمات داشته باشیم مناقصه انجام داده و زمانی که اقدام به فروش کالا یا خدمات داشته باشیم مزایده برگزار می نماییم.

مناقصه

فرایندی رقابتی است که برای خرید کالا یا خدمت توسط دستگاه های دولتی اطلاع رسانی شده و شرکت های شرکت کننده در این فرایند نسبت به ارائه پیشنهادات قیمت خود اقدام می نماید و دستگاه های دولتی مناسب ترین قیمت را از بین آن ها انتخاب و به عنوان برنده مناقصه و طرف قرارداد خود انتخاب می نماید.

-انواع معاملات

معاملات در سازمان های دولتی به سه دسته زیر تقسیم می شوند:

الف: معاملات جزئی

ب: معاملات متوسط

ج: معاملات عمده و بزرگ

هر ساله نصاب این معاملات توسط هیات وزیران انتخاب می گردد که در سال ۱۳۹۸ و تا به امروز نصاب معاملات به شرح زیر بوده است:

معاملات جزئی ۳۲۸ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال

معاملات متوسط ۳ ۲۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال

معاملات عمده و بزرگ بالای ۳ ۲۸۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال (در این گروه معاملات از مناقصه استفاده می گردد)

هنگامی که معاملات عمده یا بزرگ داشته باشیم از سه روش مناقصه زیر استفاده می نماییم:

مناقصه ای است که در آن کالای مورد نظر و یا خدمت مورد نظر از طریق روزنامه های کثیرالانتشار و وسایل شنیداری و دیداری به اطلاع عموم رسانیده می شود و از بین شرکت کنندگان مناسب ترین قیمت که معمولاً کمترین قیمت می باشد به عنوان برنده مناقصه اعلام می گردد.

۲- مناقصه محدود

مناقصه ای است که در آن با توجه به شرایط موجود از طریق ارسال دعوت نامه به شرکت های واجد صلاحیت از آن ها دعوت می شود قیمت خود را پیشنهاد نموده و از بین آن ها یک را انتخاب نماید.

۳- ترک تشریفات مناقصه

در مواردی که انجام مناقصه بر حسب تشخیص کمیسیون مناقصه ضرورتی مبنی بر برگزاری مناقصه نباشد در آن صورت از روش ترک تشریفات مناقصه و انعقاد قرارداد با هر شرکتی که به مصلحت باشد صورت می پذیرد. ضمناً برای ترک تشریفات مناقصه باید گزارش توجیهی متقن و مقمن (قانع کننده و قانونی) باشد.

***نکته:** دلایل همچون ضیق زمان، داشتن همکاری سنواتی قبل با این شرکت از دلایل غیر قابل توجیه می باشد.

۳- انعقاد قرارداد

در این مرحله قرارداد مربوط با شرکت برنده مناقصه منعقد و تضمینات کافی از جمله ۵٪ تضمین حسن انجام تعهدات از پیمانکار اخذ می گردد. (به جهت جلوگیری از تضییع حقوق بیت المال) این تضمین گرفته می شود که اگر شرکت به تعهدات خود عمل نکند تضمین را به مرحله اجرا در می آورند.

۴- اجرای قرارداد

در این مرحله قرارداد عمرانی رسماً آغاز و دستگاه دولتی و شرکت طرف قرارداد رسماً تعهدات مربوط به خود را اجرا می نماید که شامل در اختیار قرار دادن زمین به عهده پیمانکار، تجهیز کارگاه توسط پیمانکار، تهیه صورت وضعیت در پایان هر ماه توسط پیمانکار، پرداخت پیش پرداخت توسط دستگاه دولتی و در پایان پرداخت حق الزحمه پیمانکار توسط شرکت دولتی.

۵- خاتمه قرارداد

قرارداد در صورتی خاتمه پیدا می نماید که درصد پرداخت کار به مرز ۹۷٪ رسیده باشد در آن صورت هیات هایی از طرف دستگاه دولتی و پیمانکار انتخاب و موضوع پیمان تحویل موقت خواهد شد. در این مرحله پیمانکار می بایست نسبت به تهیه صورت وضعیت قطعی خود اقدام نماید. (تا ۹۷٪ هر صورت وضعیتی که ارائه می شود موقت بوده است) تحویل موقت ۹۷٪ صورت وضعیت موقت به صورت وضعیت قطعی تبدیل می شود و ۵۰٪ سپرده حسن انجام تعهدات آزاد می گردد.

۶- تحویل قطعی (۳٪)

غالباً بعد از تحویل موقت ایراداتی به پروژه وارد می گردد و پیمانکار متعهد می شود که آن را رفع عیب نماید. هنگامی که ۱۰۰٪ پیمان تعهد می گردد در آن صورت اصطلاحاً تحویل قطعی به کار برده می شود و ۵۰٪ دیگر سپرده نیز آزاد می گردد.

صورت وضعیت و کسورات مشمول آن (قانونی)

صورت حسابداری است که وضعیت مربوط به کارهای انجام شده از شروع عملیات تا تاریخ تنظیم صورت وضعیت جدید را شامل می‌گردد. به عبارتی پایان هر ماه یک صورت وضعیت تهیه می‌گردد یعنی برای ۱۲ ماه ۱۲ صورت وضعیت تهیه خواهد شد.

مثال:

اگر پروژه ای در ابتدای فروردین ماه شروع و در حال حاضر در ۳ بهمن ماه صورت وضعیتی را دریافت نموده است. مبلغ این صورت وضعیت ۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال، صورت وضعیت قبلی (ماقبل) این صورت وضعیت ۴۳ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال و صورت حساب نخست مربوط به فروردین ماه ۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال بوده است. مبلغ مورد نظر در صورت وضعیت چه رقمی می‌باشد؟

صورت وضعیت بهمن ماه ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ شماره ۱۱

صورت وضعیت دی ماه ۴۳,۰۰۰,۰۰۰ شماره ۱۰

صورت وضعیت فروردین ماه ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ شماره ۱

در صورت وضعیت موجود صورت وضعیت قبلی را کم نماییم ۱۱-۱۰ $۷,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۴۳,۰۰۰,۰۰۰$

آخرین صورت وضعیت دریافتی - صورت وضعیت ماقبل = مبلغ مورد محاسبه برای پرداخت

کسوراتی که از هر صورت وضعیت باید کسر گردد

مالیات	۳٪	در سال ۹۱
بیمه	۶/۶٪	۱/۱۶٪ پیمانکار ۵٪ کارفرما
سپرده حسن انجام کار	۱۰٪	هر صورت وضعیت
پیش‌پرداخت	۵/۵٪	تحويل زمین
	۶/۵٪	تجهیز کارگاه
	۸٪	۳۰٪ پیشرفت کار

اگر دو مرحله پیش‌پرداخت داشته باشیم ۱۴/۵٪ کسر و اگر سه مرحله پیش‌پرداخت داشته باشیم ۲۲/۵٪ کسر می‌گردد.

علی‌الحساب تا ۷۰٪ هر صورت وضعیت

*نکته:

هنگام پرداخت علی‌الحساب کسورات قانونی از آن کسر ولی در پرداخت پیش‌پرداخت چون هنوز کاری صورت نپذیرفته است کسورات قانونی لحاظ نمی‌گردد و همچنین علی‌الحساب در اولین صورت وضعیت بعد از پرداخت کلاً تسویه خواهد شد ولی پیش‌پرداخت طی صورت وضعیتهای متعدد ماقبل آخرین صورت وضعیت مستهلک می‌شود.

عملیات حسابداری مراحل اجرایی طرح عملیات عمرانی

(۱) هنگام انعقاد قرارداد با طرف برنده مناقصه ۵% سپرده حسن انجام تعهدات به صورت تضمین پیمانکار لحاظ می گردد و ثبت زیر لحاظ خواهد شد:

حساب انتظامی - ضمانت تعهدات xxxxx

طرف حساب انتظامی - ضمانت تعهدات xxxxx

(۲) قبل از شروع اجرای قرارداد دستگاه دولتی باید نسبت به تأمین اعتبار اقدام نماید فرض اگر ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال مبلغ قرارداد باشد نحوه تأمین آن به

همراه ثبت حسابداری مربوطه را به شرح زیر نشان می دهیم:

۵% سهم کارفرما

تعهدات قطعی نشده ۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰ (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ × %۱۰۵)

اندوخته تعهدات قطعی نشده ۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰

(۳) هنگامی که اعتبارات مربوط به پروژه های عمرانی به سازمان تخصیص داده می شود، ثبت زیر لحاظ میگردد:

اعتبار مصوب xxxxx

اعتبار تخصیص یافته xxxxx

(۴) از اعتبار تخصیص یافته مبلغی توسط سازمان بابت پروژههای عمرانی دریافت می گردد و ثبت زیر لحاظ خواهد شد:

بانک پرداخت عمرانی xxxxx

جاری با خزانه - بودجه عمرانی xxxxx

(۵) در ابتدای اجرای قرارداد مبالغی به عنوان پیش پرداخت برای پیمانکار پرداخت می گردد که ثبت های زیر لحاظ خواهد شد:

۵-۱ حساب انتظامی - ضمانت پیش پرداخت xxxxx

طرف حساب انتظامی - ضمانت پیش پرداخت xxxxx

۵-۲ پیش پرداخت سال جاری xxxxx

بانک پرداخت عمرانی xxxxx

*نکته:

بر خلاف حساب مستقل بودجه جاری هنگام پرداخت مبالغی به عنوان پیش پرداخت در پروژه های عمرانی چون مبلغ آن با اهمیت است ضمانت نامه مربوطه بایستی اخذ گردد.

۶) صورت وضعیت شماره یک بابت طرح عمرانی مربوط از پیمانکار دریافت و تحویل مهندسین مشاور گردید.

ثبت حسابداری ندارد زیرا هنوز این صورت وضعیت مورد تأیید مشاورین سازمان دولتی قرار نگرفته است.

مهندسین مشاور

مهندسین مشاور به مهندسینی اطلاق میگردد که دارای تخصصهای لازم در رشته های عمرانی و اخذ ابنیه و رتبه از سازمان مدیریت و برنامه ریزی بوده و به عنوان مشاور در اختیار کارفرما قرار میگیرد و نماینده خود یعنی مهندس ناظر در کارگاه محل پروژه مستقر می نماید و به هر صورت وضعیتی که ایشان تأیید نماید قابل پرداخت خواهد بود.

برای انتخاب مهندسین مشاور مناقصه برگزار نمی گردد و از طریق دعوت نامه دعوت به همکاری می گردد. ضمناً بیمه قابل احتساب در خصوص و قرارداد مشاوره ۱۵,۶٪ که ۱۲٪ آن توسط کارفرما و ۳,۳٪ آن توسط مشاورین پرداخت می شود.

۷) صورت وضعیت مربوطه تأیید گردیده و توسط سازمان پس از اعمال کسورات قانونی پرداخت می گردد. به شرح زیر:

۷-۱) دارایی در جریان تکمیل (هزینه طرح) xxxxx رقم صورت وضعیت ۱۰۰٪ + ۵ = ۱۰۵٪

۵٪	xxxx	بدهی به سازمانها مالیات
۶/۶٪	xxxx	بدهی به سازمانها بیمه
۱۰٪	xxxx	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
	xxxx	پیش پرداخت
	xxxx	علی الحساب
	xxxx	بانک پرداخت عمرانی

۷-۲) اندوخته تعهدات قطعی نشده xxxxx (هر وقت هزینه داشته باشیم این ثبت همیشه لحاظ می شود)

تعهدات قطعی نشده xxxxx

حساب انتظامی -تضمین پیش پرداخت ****

۸) پرداخت بدهی سازمان های دولتی در فاصله یک ماه تعیین شده و بعد از هر صورت وضعیت.

****	(/۵)	بدهی به سازمان ها مالیات
****	(/۶۱۶)	بدهی به سازمان ها بیمه
****	(/۱۰)	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
****	(/۲۱/۶)	بانک پرداخت عمرانی

۹) صورت وضعیت شماره ۲ به مبلغ ۱۸۰ ریال پس از تأیید مهندسین مشاور به مبلغ ۱۷۰ ریال تحویل پیمانکار گردید و مبلغ مربوطه به پیمانکار پرداخت شد.

$$170 - 100 = 70 \rightarrow (\text{صورت وضعیت قبلی شماره ۱} - \text{صورت وضعیت فعلی شماره ۲} = \text{خالص صورت وضعیت})$$

****	$(70 \times \%10.5 = 73/5)$	۹-۱) دارایی در جریان تکمیل (هزینه طرح)
****	$(70 \times \%5 = 3/5)$	بدهی به سازمان ها مالیات
****	$(70 \times \%6/6 = 4/62)$	بدهی به سازمان ها بیمه
****	$(70 \times \%40 = 7)$	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
****	(۵۸/۳۸)	بانک پرداخت عمرانی

****	$(70 \times \%5 = 3/5)$	۹-۲) بدهی به سازمان ها مالیات
****	$(70 \times \%6/6 = 4/62)$	بدهی به سازمان ها بیمه
****	$(70 \times \%40 = 7)$	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
****	(۱۵/۱۲)	بانک پرداخت عمرانی

۱۰) تعدیلات و اصلاحات حساب در پایان سال مالی (بستن و انتقال حساب ها در پایان سال).

در قوانین و مقررات کشورهایی که بر مبنای تعهدی استفاده می نمایند در پایان سال مالی مانده وجوه مصرف نشده اعتبارات عمرانی خود را به سال بعد منتقل می نمایند ولی در کشور ایران فرض اینکه از مبنای نقدی تعدیل شده استفاده می گردد این مبلغ (مانده) به عنوان مانده وجوه مصرف نشده می بایست به خزانه انتقال یابد به استناد ثبت زیر:

****	(موقع برگشت پول)	حساب جاری با خزانه - وجوه عمرانی
****		بانک پرداخت عمرانی

اعتبار مصوب	xxxx
اعتبار تخصیص یافته	xxxx
جاری با خزانه – بودجه عمرانی	xxxx
هزینه سال جاری	xxxx
تعهدات قطعی نشده	xxxx

(اگر حساب نخواند این حساب اضافه خواهد شد)

بستن حسابهای پیش پرداخت و علی الحساب و انتقال آن ها به سال بعد

حسابهای پیش پرداخت سال جاری و علی الحساب سال جاری به علت داشتن ماهیت دائمی بسته نخواهد شد و به سال بعد منتقل خواهد گردید. ضمناً این حساب ها در قبال انعقاد قرارداد و داشتن اختلاف بین کارفرما و مهندسین مشاور ممکن است تا پایان سال به قطعیت نرسد ثبت های زیر برای انتقال به سال بعد صورت می پذیرد:

۱) پیش پرداخت سنواتی	xxxx
علی الحساب سنواتی	xxxx
پیش پرداخت سال جاری	xxxx
علی الحساب سال جاری	xxxx
۲) اندوخته تعهدات قطعی نشده	xxxx
اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی	xxxx
۳) اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی	xxxx
پیش پرداخت سنواتی	xxxx
علی الحساب سنواتی	xxxx
در پایان سال پیمان مربوط تکمیل می گردد و به عنوان یک دارایی سرمایه ای در اختیار ج. ا. ا. قرار می گیرد.	
ساختمان – دارایی ثابت	xxxx
دارایی در جریان تکمیل	xxxx

در بودجه سال ۱۳۸۵ یکی از سازمان های دولتی در استان اصفهان بابت احداث یک استادیوم ورزشی اعتباری از محل عمرانی به مبلغ ۴۶,۷۱۶,۰۰۰ ریال پیشنهاد و مورد تصویب در بودجه سال ۸۵ گردید. اطلاعات زیر مربوط عبارت است از:

۱ دریافت ابلاغ اعتبار از سازمان برنامه و بودجه و ثبت آن در دفاتر.

۲ دریافت ابلاغ تخصیص اعتبار یک ساله به مبلغ ۴۵,۲۱۶,۰۰۰ ریال.

۳ کل مبلغ تخصیص یافته توسط این سازمان دریافت گردید.

۴ قراردادی به مبلغ ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال با پیمانکار منعقد و تأمین اعتبار گردید.

۵ در طول سال مالی ۸۵ مبلغ ۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان پیش پرداخت و ۴,۸۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان علی الحساب پرداخت گردیده است. (علی الحساب پرداختی است که به علت مشخص نگردیدن مبلغ واقعی پرداخت می گردد).

۶- کل موضوع پروژه طی یک صورت وضعیت به مبلغ ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال با تأیید مهندسین مشاور تحویل سازمان گردید و سازمان پس از کسر ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال پیش پرداخت و ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال علی الحساب مابقی به پیمانکار پرداخت شد.

مطلوب است:

- با واریز کسورات قانونی به حساب های مربوطه فعالیتهای مالی فوق را در دفتر روزنامه ثبت نموده و در پایان سال حساب های موقت و دائمی را بسته و حساب های دائمی به سال بعد منتقل گردد.

۴۶.۷۱۶.۰۰۰	(۱) جاری با خزانه - بودجه عمرانی
۴۶.۷۱۶.۰۰۰	اعتبار مصوب
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	(۲) اعتبار مصوب
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	(۳) بانک پرداخت عمرانی
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	جاری با خزانه - بودجه عمرانی
(۴۲.۰۰۰.۰۰۰ × %۱۰۵)	(۴-۱) تعهدات قطعی نشده
۴۴.۱۰۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
(۴۲.۰۰۰.۰۰۰ × %۵)	(۴-۲) حساب انتظامی - تضمین حسن انجام تعهدات
۲.۱۰۰.۰۰۰	طرف حساب انتظامی - تضمین انجام تعهدات
۳.۵۰۰.۰۰۰	(۵-۱) پیش پرداخت سال جاری
۴.۸۰۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری
۸.۳۰۰.۰۰۰	بانک پرداخت عمرانی
(استثنائاً فعلاً کسورات محاسبه نمی کنیم)	

	۳.۵۰۰.۰۰۰	حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت
	۳.۵۰۰.۰۰۰	طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × %۱۰۵)	۴۰.۹۵۰.۰۰۰	۶-۱) دارایی در جریان تکمیل (هزینه عمرانی)
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × %۵)	۱.۹۵۰.۰۰۰	بدهی به سازمان ها مالیات
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × %۶۱۶)	۲.۵۷۴.۰۰۰	بدهی به سازمان ها بیمه
(۳۹.۰۰۰.۰۰۰ × %۱۰)	۳.۹۰۰.۰۰۰	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
	۳.۰۰۰.۰۰۰	پیش پرداخت
	۴.۰۰۰.۰۰۰	علی الحساب
	۲۵.۵۲۶.۰۰۰	بانک پرداخت عمرانی
	۳.۰۰۰.۰۰۰	۶-۲) حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت
	۳.۰۰۰.۰۰۰	طرف حساب انتظامی - تضمین پیش پرداخت
	۴۰.۹۵۰.۰۰۰	۶-۳) تعهدات قطعی نشده
	۴۰.۹۵۰.۰۰۰	اندوخته تعهدات قطعی نشده
	۱.۹۵۰.۰۰۰	۶-۴) بدهی به سازمان ها مالیات
	۲.۵۷۴.۰۰۰	بدهی به سازمان ها بیمه
	۳.۹۰۰.۰۰۰	بدهی به حساب مستقل (حسن انجام کار)
	۸.۴۲۴.۰۰۰	بانک پرداخت عمرانی
		بستن حساب ها
	۲.۹۶۶.۰۰۰	۷) جاری با خزانه - بودجه عمرانی
	۲.۹۶۶.۰۰۰	حساب بانک پرداخت عمرانی
	۱.۵۰۰.۰۰۰	۸) اعتبار مصوب
	۴۵.۲۱۶.۰۰۰	اعتبار تخصیص یافته
	۴.۴۶۶.۰۰۰	جاری با خزانه - بودجه عمرانی
	۴۰.۹۵۰.۰۰۰	دارایی در جریان تکمیل (هزینه)
(اختلاف حساب)	۱.۳۰۰.۰۰۰	تعهدات قطعی نشده

۹-۱) پیش پرداخت سنواتی ۵۰۰.۰۰۰

علی الحساب سنواتی ۸۰۰.۰۰۰

۵۰۰.۰۰۰ پیش پرداخت سال جاری

۸۰۰.۰۰۰ علی الحساب سال جاری

۹-۲) اندوخته تعهدات قطعی نشده ۱.۳۰۰.۰۰۰

۱.۳۰۰.۰۰۰ اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی

۹-۳) اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی ۱.۳۰۰.۰۰۰

۵۰۰.۰۰۰ پیش پرداخت سنواتی

۸۰۰.۰۰۰ علی الحساب سنواتی

جاری با خزانه - بودجه عمرانی		اعتبار مصوب		اعتبار تخصیص یافته	
۴۵.۲۱۶.۰۰۰	۴۶.۷۱۶.۰۰۰	۴۶.۷۱۶.۰۰۰	۴۵.۲۱۶.۰۰۰	۴۵.۲۱۶.۰۰۰	
	* ۲.۹۶۶.۰۰۰				
	م ۴.۴۶۶.۰۰۰	م ۱.۵۰۰.۰۰۰			
تعهدات قطعی نشده		اندوخته تعهدات قطعی نشده		بانک پرداخت عمرانی	
۴۰.۹۵۰.۰۰۰	۴۴.۱۰۰.۰۰۰	۴۴.۱۰۰.۰۰۰	۴۰.۹۵۰.۰۰۰	۸.۳۰۰.۰۰۰	۴۵.۲۱۶.۰۰۰
				۲۵.۵۲۶.۰۰۰	
				۸.۴۲۴.۰۰۰	
				م ۲.۹۶۶.۰۰۰	* ۲.۹۶۶.۰۰۰
پیش پرداخت سال جاری		علی الحساب سال جاری		* مانده وجوه مصرف نشده	
۳.۰۰۰.۰۰۰	۳.۵۰۰.۰۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	۴.۸۰۰.۰۰۰		
	۵۰۰.۰۰۰		۸۰۰.۰۰۰		
					دارایی در جریان تکمیل (هزینه)
					۴.۹۵۰.۰۰۰

❖ حساب مستقل وجوه اختصاصی

برای نگهداری حساب درآمدهای اختصاصی به عنوان یکی از منابع مالی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که در راستای فعالیت های خاصی وصول و مصرف می شود از حساب مستقلی به نام حساب مستقل وجوه اختصاصی استفاده گردیده و از محل وصول درآمدهای اختصاصی هزینه های مربوط به آن درآمد را پرداخت می نماید.

درآمد اختصاصی

عبارت است از درآمدهایی که به موجب قانون برای مصرف یا مصارف خاص در بودجه کل کشور تحت عنوان درآمد اختصاصی منظور می گردد و این شرط کافی برای شناخت درآمدهای اختصاصی می باشد.

فرق درآمدهای اختصاصی و درآمدهای عمومی

۱- موارد مصرف درآمدهای عمومی که در جریان فعالیت های عادی و روزمره وزارتخانه ها وصول می گردد مشخص نبوده و به مصرف عموم می رسد.

۲- مصرف درآمدهای اختصاصی معمولاً تابع مقررات و ضوابط خاص می باشد در حالی که درآمدهای عمومی تابع مقررات عمومی خواهد بود.

تشابه درآمد اختصاصی و درآمدهای عمومی

- هر دو به موجب مجوز قانونی وصول و به خزانه واریز می گردد.

مقررات مربوط به درآمد اختصاصی

۱- تعهد و پرداخت این نوع درآمد از اول فروردین ماه تا پایان اسفندماه وصول و قابل هزینه است و مانده این وجوه بعد از پایان سال به خزانه برگشت داده می شود.

۲- مبنای مورد عمل حسابداری برای این نوع درآمدها همانند جاری مبنای نقدی تعدیل شده می باشد.

۳- میزان تخصیص اعتبار اختصاصی منوط به وصول درآمدهای اختصاصی می باشد.

۴- وصول درآمدهای اختصاصی بیش از میزان پیش بینی شده قابل مصرف نبوده و به سرجمع درآمدهای عمومی اضافه خواهد شد.

<u>ردیف</u>	<u>پیش بینی</u>	<u>وصولی</u>	<u>اعتبار مصوب</u>	<u>هزینه</u>	<u>درآمد عمومی</u>
۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	--
۲	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۸۰	--
۳	۱۰۰	۱۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰

عملیات حسابداری مربوط به حسابداری بودجه‌های، وصولی درآمدها و پرداخت هزینه‌های اختصاصی

۱ - فرض می‌شود در سازمان دولتی الف مبلغ به عنوان درآمد اختصاصی پیش بینی و به همان اندازه اجازه هزینه مصوب گردیده است که به ثبت زیر انجام می‌پذیرد:

ثبت:

حساب جاری با خزانه - بودجه اختصاصی × × × ×

اعتبار مصوب × × × ×

۲- هنگامی که مبلغی به عنوان درآمد اختصاصی وصول می‌گردد و اعلامیه آن از بانک به سازمان ارسال می‌شود ثبت زیر انجام می‌شود:
(درآمد به محض وصول)

ثبت:

بانک تمرکز اختصاصی × × × ×

درآمد اختصاصی × × × ×

۳- با توجه به این که حساب بانک تمرکز درآمد اختصاصی یک حساب رابط یک طرفه بوده و بانک‌ها در پایان هر ماه موظفند این حساب‌ها را به حساب‌های اصلی خزانه انتقال دهند که در آن صورت ثبت زیر لحاظ می‌شود:

ثبت:

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی × × × ×

بانک تمرکز وجوه اختصاصی × × × ×

۴- به جهت اینکه درآمد اختصاصی بوده و نیازی به تخصیص در این نوع حساب نمی‌باشد لذا از تخصیص استفاده نمی‌کنیم.

۵- هنگامی که سازمان تقاضای (درخواست) وجه از درآمد اختصاصی را بابت درآمدهای اختصاصی وصولی ارسال به خزانه داشته باشد هنگام درخواست وجه ثبت زیر لحاظ می‌گردد:

ثبت:

اعتبار مصوب × × × ×

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی × × × ×

۶- هنگام واریز مبلغ به حساب دستگاه ثبت زیر لحاظ می گردد:

ثبت:

بانک پرداخت وجوه اختصاصی × × × ×

× × × × خزانه تمرکز وجوه اختصاصی

۷- هنگامی که سازمان پرداخت هایی به شکل هزینه، پیش پرداخت و علی الحساب از محل اختصاصی را داشته باشد ثبت زیر لحاظ می گردد:

ثبت:

× × × × هزینه از محل اعتبار اختصاصی

× × × × پیش پرداخت اختصاصی

× × × × علی الحساب اختصاصی

× × × × بانک پرداخت اختصاصی

۸- عملیات حسابداری مربوط به درآمدهای اختصاصی که در سال های قبل در قالب پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی برداشت گردیده و در سال جاری یا به صورت تحویل خدمت و یا به صورت برگشت وجوه نقد به حساب دستگاه اجرایی تسویه می گردد.

الف) اگر با تحویل کالا پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی تحقق پیدا کند ثبت زیر هنگام تحویل کالا لحاظ خواهد شد:

× × × × هزینه سال جاری

× × × × پیش پرداخت سال جاری

× × × × علی الحساب سال جاری

× × × × هزینه از محل اعتبار سنواتی

× × × × پیش پرداخت سنواتی

× × × × علی الحساب سنواتی

در پایان سال هزینه از محل پیشپرداخت و علیالحساب سنواتی به شرح زیر بسته خواهد شد:

× × × × اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی

× × × × هزینه از محل پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی

ب) اگر حسابهای پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی به صورت نقدی و بدون تحویل کالا به دستگاه دولتی برگشت داده شود ثبت زیر لحاظ گردیده و این مبالغ باید مستقیماً توسط دستگاه دولتی به خزانه عودت داده میشود.

ثبت:

بانک پرداخت اختصاصی × × × ×

پیش پرداخت سنواتی (اختصاصی) × × × ×

علی الحساب سنواتی (اختصاصی) × × × ×

هنگام برگشت پول به خزانه:

ثبت:

اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی × × × ×

بانک پرداخت اختصاصی × × × ×

عملیات حسابداری مربوط به درآمد اختصاصی واحدهای تابعه و نحوه انعکاس آنها در دفاتر سازمان یا مرکز

اگر سازمان مرکزی دارای واحدهای تابعه در استانها و شهرستانها درآمدهای اختصاصی آنها میبایست به صورت متمرکز در سازمان مرکزی منظور گردیده و حسابداری آن و همچنین نگهداری دفاتر و تهیه و تنظیم صورتهای مالی بر عهده سازمان مرکزی میباشد.

با توجه به سیستم حسابداری مربوط به شکل زیر لحاظ میگردد:

۱- هنگامی که استانها درآمد اختصاصی در استان خود وصول مینمایند ثبت زیر در دفاتر آنها به شکل زیر لحاظ می گردد:

ثبت:

بانک درآمد اختصاصی × × × ×

درآمد اختصاصی وصولی × × × ×

*نکته:

انعکاس همزمان وصول درآمدهای اختصاصی محلی در دفاتر سازمان مرکزی ضرورتی ندارد.

۲- بانک های دولتی موظفند در پایان هر ماه مبالغ واریزی به حسابهای اختصاصی را مستقیماً به حساب خزانه منتقل و مراتب را به واحدهای تابعه در محل و سازمان مرکزی و خزانه با ارسال اعلامیه انتقال اطلاع میدهد.

الف : هنگامی که واحد محلی اعلامیه مربوط را دریافت مینماید ثبت زیر را انجام میدهد:

ثبت:

درآمد اختصاصی ارسالی × × × ×

بانک تمرکز درآمد اختصاصی × × × ×

ب : هنگامی که سازمان مرکزی اعلامیه انتقال درآمدهای محلی به خزانه را دریافت میکند ثبت زیر را در دفاتر مرکز لحاظ میکنند:

ثبت:

خزانه-تمرکز وجوه اختصاصی × × × ×

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه × × × × (جاری از محل اعتبار اختصاصی واحدهای تابعه)

۳- هنگامی که واحدهای تابعه صورت حسابهای اختصاصی خود را به سازمان مرکزی ارسال مینماید در دفاتر محلی و مرکزی ثبتهای زیر لحاظ میگردد:

(الف)

ثبت:

درآمد اختصاصی وصولی × × × ×

درآمد اختصاصی ارسالی × × × ×

ب (هنگامی که سازمان مرکزی مدارک مربوطه را از واحد تابعه دریافت مینماید ثبت زیر را در دفاتر مرکزی لحاظ مینماید:

ثبت:

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه × × × ×

درآمد اختصاصی × × × ×

*نکته:

حساب جاری اختصاصی با واحدهای تابعه یک حساب واسطه بوده و مانده آن نشان دهنده میزان صورت حسابهای تحویل نشده واحدهای تابعه به مرکزی میباشد.

دریافتی از محل اعتبار اختصاصی ××××

پرداختی از محل اعتبار اختصاصی ××××

(هزینه)

بانک پرداخت اختصاصی ××××

(نقدی)

در پایان سال و قبل از بستن حسابهای موقت، ابتدا بایستی مانده وجوه مصرف نشده بودجه مصوب اختصاصی و همچنین درآمدهای وصولی زاید بر میزان

پیش بینی در بودجه مصوب را به حساب درآمد عمومی کشور انتقال دهد که به شکل زیر انجام میپذیرد:

ثبت : بابت مانده وجوه مصرف نشده

درآمد اختصاصی ××××

بانک پرداخت اختصاصی ××××

درآمد اختصاصی ××××

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ××××

به طور مثال فرض میشود درآمد اختصاصی سازمانی ۱۰۰ ریال پیش بینی و ۱۱۰ ریال وصول شده است و به خزانه انتقال یافت و از محل درآمد اختصاصی کل

۱۰۰ ریال دریافت ولی تا پایان سال ۹۵ ریال آن هزینه شده است که ثبتهای زیر بابت ۱۵ ریال میبایست به درآمد عمومی انتقال یابد که با ثبت زیر نشان داده

میشود:

درآمد عمومی هزینه وصولی پیش بینی

۱۵ ریال ۹۵ ریال ۱۱۰ ریال ۱۰۰ ریال

ثبت:

درآمد اختصاصی ۵ ریال

بانک پرداخت اختصاصی ۵ ریال

درآمد اختصاصی ۱۰ ریال

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۱۰ ریال

اگر در پایان سال از محل اختصاصی پیش پرداختها و علی الحساب هایی پرداخت شده باشد ولی به جهت عدم تحقق خدمات و یا تحویل کالا هنوز به هزینه

منظور نشده است، بایستی به سال بعد منتقل گردد. ثبتهای انتقالی آنها به شکل زیر میباشد:

ثبت:

×××× پیش پرداخت اختصاصی سنواتی

×××× علی الحساب سنواتی اختصاصی

×××× پیش پرداخت اختصاصی سال جاری

×××× علی الحساب اختصاصی سال جاری

×××× درآمد اختصاصی

×××× اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب اختصاصی

ثبت بستن حسابهای دائمی:

×××× اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب اختصاصی

×××× پیش پرداخت اختصاصی سنواتی

×××× علی الحساب اختصاصی سنواتی

آخرین ثبت مربوط به بستن حسابهای موقت که شامل درآمد و هزینه اختصاصی است که به شکل زیر انجام میپذیرد:

ثبت:

×××× درآمد اختصاصی

×××× هزینه اختصاصی

مثال:

۱- یک سازمان دولتی در بودجه مصوب خود مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال درآمد اختصاصی پیش بینی و به همان میزان نیز اعتبار اختصاصی منظور نموده است. ضمناً مانده حسابهای سنواتی در ابتدای سال در ترازنامه مربوطه به شرح زیر بوده است:

پیش پرداخت سنواتی ۳۲,۰۰۰ ریال

علی الحساب سنواتی ۱۳,۰۰۰ ریال

ثبت:

جاری با خزانه - بودجه اختصاصی	۱۵۰.۰۰۰
اعتبار مصوب	۱۵۰.۰۰۰
پیش پرداخت سنواتی اختصاصی	۳۲.۰۰۰
علی الحساب سنواتی اختصاصی	۱۳.۰۰۰
اندوخته پیش پرداخت و علی الحساب اختصاصی	۴۵.۰۰۰

۲ - میزان وصولی درآمد اختصاصی در سازمان مرکزی جمعاً به مبلغ ۱۴۵,۰۰۰ ریال بوده است.

ثبت:

بانک تمرکز اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰
درآمد اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰

۳ - وجوه مربوط به درآمد اختصاصی در پایان ماه به خزانه منتقل و اعلامیه به سازمان مرکزی رسیده است.

ثبت:

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰
بانک تمرکز اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰

۴ - در یک سال مالی مربوط مبلغ ۲۲,۰۰۰ ریال از پیش پرداختهای سال قبل به صورت تحویل کالا و ۷,۰۰۰ ریال آن به صورت نقد و کل مبلغ علی الحساب با تحویل کالا قطعی شده است که دستگاه مربوطه مبلغ برگشتی را بلافاصله به خزانه عودت نمود.

ثبت:

هزینه از محل پ.پ و علی الحساب سنواتی اختصاصی	۳۵.۰۰۰ (۳۲.۰۰۰ + ۱۳.۰۰۰)
بانک پرداخت اختصاصی	۷.۰۰۰
پیش پرداخت سنواتی اختصاصی	۲۹.۰۰۰
علی الحساب سنواتی اختصاصی	۱۳.۰۰۰
اندوخته پ.پ و علی الحساب سنواتی اختصاصی	۷.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی	۷.۰۰۰

۵ - در طول سال مالی سازمان مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال از اعتبارات اختصاصی درخواست و این مبلغ به حساب سازمان واريز گردید.

ثبت ۱:

اعتبار مصوب	۱۵۰.۰۰۰
جاری با خزانه - بودجه اختصاصی	۱۵۰.۰۰۰

ثبت ۲:

بانک پرداخت اختصاصی	۱۵۰.۰۰۰
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی	۱۴۵.۰۰۰

۶ - سازمان از محل وجوه دریافتی نسبت به پرداخت ۱۲۵,۰۰۰ ریال در قالب ۱۰۰,۰۰۰ ریال آن به صورت کالا، ۱۵,۰۰۰ ریال آن به صورت پیش پرداخت و ۱۰,۰۰۰ ریال آن به صورت علی الحساب پرداخت نموده است.

ثبت:

۱۰۰.۰۰۰	هزینه سال جاری اختصاصی
۱۵.۰۰۰	پیش پرداخت سال جاری اختصاصی
۱۰.۰۰۰	علی الحساب سال جاری اختصاصی
۱۲۵.۰۰۰	بانک پرداخت اختصاصی

۷ - الف) این سازمان دارای واحدهای تابعه ای در استان دیگری بوده که این استان مبلغ ۲۰,۰۰۰ ریال تحت عنوان درآمد وصول نموده است.

ب) اعلامیه ای مبنی بر انتقال این درآمد به خزانه به دستگاه محلی و سازمان مرکزی واصل گردیده است.

ثبت در دفاتر محلی:

۲۰.۰۰۰	الف) بانک تمرکز اختصاصی
۲۰.۰۰۰	درآمد اختصاصی وصولی
۲۰.۰۰۰	ب) درآمد اختصاصی ارسالی
۲۰.۰۰۰	بانک تمرکز اختصاصی

ثبت در دفاتر مرکزی:

	الف) ثبت ندارد
	ب) خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۲۰.۰۰۰
۲۰.۰۰۰	جاری اختصاصی با واحدهای تابعه

۸ - واحدهای تابعه صورت حساب درآمد مذکور را به سازمان مرکزی ارسال که این صورت حساب مورد تأیید سازمان مرکزی قرار گرفته است.

ثبت در دفاتر محلی:

ثبت در دفاتر محلی:

۲۰.۰۰۰	درآمد اختصاصی وصولی
۲۰.۰۰۰	درآمد اختصاصی ارسالی

ثبت در دفاتر مرکز:

۲۰.۰۰۰	جاری اختصاصی با واحدهای تابعه
۲۰.۰۰۰	درآمد اختصاصی

۹ - واحدهای تابعه مبلغ ۱۸,۰۰۰ ریال از سازمان مرکزی درخواست و این مبلغ به حساب آن ها واریز شده است.

ثبت در دفاتر محلی:

بانک پرداخت اختصاصی ۱۸.۰۰۰

دریافتی اختصاصی ۱۸.۰۰۰

ثبت در دفاتر مرکز:

پیش پرداخت اختصاصی ۱۸.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۸.۰۰۰

۱۰ - از مبلغ دریافتی واحد تابعه با خرید کالا به صورت نقد به مبلغ ۱۵,۰۰۰ ریال و ارسال باقی مانده مبلغ به سازمان مرکزی با این سازمان تسویه حساب نمود.

ثبت در دفاتر محلی:

الف) پرداختی اختصاصی ۱۵.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۵.۰۰۰

ب) دریافتی اختصاصی ۱۸.۰۰۰

پرداختی اختصاصی ۱۵.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۳۰.۰۰۰

ثبت در دفاتر مرکز:

الف) ثبت ندارد

ب) هزینه سال جاری اختصاصی ۱۵.۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۴۵.۰۰۰

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۴۵.۰۰۰

بستن حساب‌ها:

(۱) درآمد اختصاصی	۱۰.۰۰۰
بانک پرداخت اختصاصی	۱۰.۰۰۰ (به خزانه عودت داده شده)
(۲) درآمد اختصاصی	۱۵.۰۰۰
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی	۱۵.۰۰۰
(۳) پیش پرداخت سنواتی اختصاصی	۱۵.۰۰۰
علی الحساب سنواتی اختصاصی	۱۰.۰۰۰
پیش پرداخت سال جاری اختصاصی	۱۵.۰۰۰
علی الحساب سال جاری اختصاصی	۱۰.۰۰۰
درآمد اختصاصی	۲۵.۰۰۰
اندوخته پ.پ و علی الحساب اختصاصی	۲۵.۰۰۰

بستن حساب‌های موقت پایان سال:

(۱) درآمد اختصاصی	۱۱۵.۰۰۰
هزینه سال جاری اختصاصی	۱۱۵.۰۰۰
(۲) اندوخته پ.پ و علی الحساب اختصاصی	۳۵.۰۰۰
هزینه از محل سنواتی اختصاصی	۳۵.۰۰۰
(۳) اندوخته پ.پ و علی الحساب سنواتی اختصاصی	۲۸.۰۰۰
پیش پرداخت سنواتی اختصاصی	۱۸.۰۰۰
علی الحساب سنواتی اختصاصی	۱۰.۰۰۰

ثبت در دفتر کل:

جاری با خزانه بودجه اختصاصی		اعتبار مصوب		پیش پرداخت سنواتی اختصاصی		علی الحساب سنواتی اختصاصی	
۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	۲۹.۰۰۰	۳۲.۰۰۰	۱۳.۰۰۰	۱۳.۰۰۰
					۱۵.۰۰۰		۱۰.۰۰۰
				۱۸.۰۰۰	۱۸.۰۰۰	۱۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰
بانک تمرکز وجوه اختصاصی		درآمد اختصاصی		خزانه تمرکز وجوه اختصاصی		هزینه از محل سنواتی اختصاصی	
۱۴۵.۰۰۰	۱۴۵.۰۰۰	۱۴۵.۰۰۰	۲۰.۰۰۰	۱۵۰.۰۰۰	۱۴۵.۰۰۰		۳۵.۰۰۰
					۲۰.۰۰۰		۳۵.۰۰۰
		۱۶۵.۰۰۰	۱۰.۰۰۰	۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰		
			۱۵.۰۰۰				
		۱۴۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰		
		۱۱۵.۰۰۰	۱۱۵.۰۰۰				
بانک پرداخت اختصاصی		علی الحساب سال جاری		هزینه سال جاری		پیش پرداخت سال جاری	
۷.۰۰۰	۷.۰۰۰				۱۰۰.۰۰۰	۱۸.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
۱۲۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰				۱۵.۰۰۰	۱۸.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
۱۸.۰۰۰						۱۵.۰۰۰	۱۵.۰۰۰
۱۰.۰۰۰	۱۰.۰۰۰* و م*						
اندوخته پیش پرداخت سنواتی							
۴۵.۰۰۰	۷.۰۰۰						
۲۵.۰۰۰	۳۵.۰۰۰						
۷۰.۰۰۰	۴۲.۰۰۰						
۲۸.۰۰۰	۲۸.۰۰۰						

و.م* ← مانده وجوه مصرف نشده

مثال:

مانده های زیر در پایان بهمن ماه سال ۱۳۶۵ از دفتر کل یک سازمان دولتی استخراج شده است:

اعتبارات مصوب ۳۵۰,۰۰۰ ریال

جاری با خزانه- بودجه اختصاصی ۳۵۰,۰۰۰ ریال

هزینه اختصاصی ۵۰۰,۰۰۰ ریال

درآمد اختصاصی ۸۰۰,۰۰۰ ریال

بانک پرداخت اختصاصی ۱۰۰,۰۰۰ ریال

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۲۰۰,۰۰۰ ریال

فعالیت‌های مالی سازمان در یک ماهه اسفند ماه همین سال به شرح زیر می‌باشد:

۴/۱۲) واریز مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ ریال به حساب بانک تمرکز وجوه اختصاصی.

بانک تمرکز درآمد اختصاصی ۳۰۰,۰۰۰

درآمد اختصاصی ۳۰۰,۰۰۰

۵/۱۲) انتقال مبلغ فوق به حساب خزانه.

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۳۰۰,۰۰۰

بانک تمرکز اختصاصی ۳۰۰,۰۰۰

۶/۱۲) دریافت اعلامیه انتقال مبلغ ۱۲۰,۰۰۰ ریال توسط واحدهای تابعه سازمان به حساب خزانه.

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۱۲۰,۰۰۰

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ۱۲۰,۰۰۰

۸/۱۲) واریز مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال به حساب بانک پرداخت اختصاصی تابعه.

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۰۰,۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۰۰,۰۰۰

۱۰/۱۲) وصول صورت حساب درآمد اختصاصی از واحدهای تابعه و احتساب آن به حساب درآمد اختصاصی.

جاری اختصاصی با واحدهای تابعه ۱۲۰,۰۰۰

درآمد اختصاصی ۱۲۰,۰۰۰

۱۱/۱۲) صدور درخواست وجه به عهده خزانه به مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ ریال به منظور پرداخت هزینه های اختصاصی و دریافت وجه آن.

۱) اعتبار مصوب ۳۰۰,۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۳۰۰,۰۰۰

۲) بانک پرداخت اختصاصی ۳۰۰,۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۳۰۰,۰۰۰

۱۵/۱۲) پرداخت مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال بابت هزینه های اختصاصی.

هزینه از محل اعتبار اختصاصی ۱۵۰,۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۵۰,۰۰۰

۱۷/۱۲) پرداخت مبلغ ۱۲۰,۰۰۰ ریال پیش پرداخت به شرکتی بابت خرید کالا.

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۲۰,۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۱۲۰,۰۰۰

۱۸/۱۲) وصول صورت حساب هزینه از واحد تابعه به مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال.

هزینه از محل اعتبار اختصاصی ۱۰۰,۰۰۰

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۰۰,۰۰۰

۲۰/۱۲) تحویل مواد مصرفی موضوع مورخ ۱۷/۱۲ و احتساب آن به هزینه.

هزینه از محل اعتبارات اختصاصی ۱۲۰,۰۰۰

پیش پرداخت سال جاری اختصاصی ۱۲۰,۰۰۰

- بستن حسابهای مستقل وجوه اختصاصی و انتقال مازاد درآمد اختصاصی در صورت وجود به سرجمع درآمد عمومی.

۱) درآمد اختصاصی ۳۵۰,۰۰۰

بانک پرداخت اختصاصی ۳۰,۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه اختصاصی ۳۲۰,۰۰۰

۲) درآمد اختصاصی ۸۷۰,۰۰۰

هزینه اختصاصی ۸۷۰,۰۰۰

۳) اعتبار مصوب ۵۰,۰۰۰

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی ۵۰,۰۰۰

ثبت در دفتر کل:

جاری با خزانه-بودجه اختصاصی		اعتبار مصوب		درآمد اختصاصی		بانک پرداخت اختصاصی	
۳۰۰.۰۰۰	م ۳۵۰.۰۰۰	م ۳۵۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	م ۸۰۰.۰۰۰		۱۰۰.۰۰۰	م ۱۰۰.۰۰۰
<u>①۵۰.۰۰۰</u>	<u>م ۵۰.۰۰۰</u>	<u>م ۵۰.۰۰۰</u>	<u>①۵۰.۰۰۰</u>	۳۰۰.۰۰۰		۱۵۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰
				۱۲۰.۰۰۰		۱۲۰.۰۰۰	
خزانه تمرکز وجوه اختصاصی		هزینه از محل اعتبار اختصاصی		م ۱.۲۲۰.۰۰۰	①۳۵۰.۰۰۰	۱.۲۲۰.۰۰۰	
۳۰۰.۰۰۰	م ۲۰۰.۰۰۰		م ۵۰۰.۰۰۰	<u>م ۸۷۰.۰۰۰</u>	<u>②۸۷۰.۰۰۰</u>	<u>م ①۳۰.۰۰۰</u> *	<u>م ۳۰.۰۰۰</u>
	۱۲۰.۰۰۰		۱۰۰.۰۰۰				
	۳۰۰.۰۰۰		۱۲۰.۰۰۰	بانک تمرکز وجوه اختصاصی		پیش پرداخت سال جاری	
<u>م ①۳۲۰.۰۰۰</u> **	<u>م ۳۲۰.۰۰۰</u>	<u>م ②۸۷۰.۰۰۰</u>	<u>م ۸۷۰.۰۰۰</u>	۳۰۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰	۱۰۰.۰۰۰
						۱۲۰.۰۰۰	۱۲۰.۰۰۰
						<u>۴۲۰.۰۰۰</u>	<u>۴۲۰.۰۰۰</u>

❖ حساب مستقل وجوه امانی

یکی از حسابهای مستقل امانی حساب وجوه سپرده بوده که دستگاهها بر اساس قوانین و مقررات مربوط به منظور اطمینان از انجام امر خاصی در قالب سپرده تضمینات از اشخاص حقیقی و حقوقی کسر و به حساب خزانه ارسال میدارند. ضمناً این مبالغ به جهت این که متعلق به دولت نبوده و به طور امانی در خزانه دولت نگهداری میشوند، میبایست بعد از انجام تعهدات مبلغ مربوط مسترد گردد.

انواع سپرده ها را میتوان در قالب سپرده های شرکت در مناقصه، سپرده شرکت در مزایده، سپرده حسن انجام کار و سپرده های قضایی نام برد.

عملیات مربوط به حسابداری دریافت، استرداد و انتقال سپرده ها

سرفصل حسابهایی که در این حساب مستقل استفاده میشود که عبارتند از:

۱ خزانه تمرکز وجوه سپرده

۲ بانک دریافت وجوه سپرده

۳ بانک رد وجوه سپرده

۴ سپرده های دریافتی

۵ سپرده های استرداد

۶ تنخواه رد وجوه سپرده

مثال:

با توجه به اطلاعات زیر حسابداری مربوط به وجوه سپرده ها را نشان می دهیم. مطلوب است با مدنظر قراردادن اطلاعات مربوط نسبت به ثبت آن ها در دفاتر و سپس در پایان سال مالی حسابهای مربوطه، مانده گیری .

۱ - در سال مالی ۱۳۹۰ مبلغ ۲۰,۰۰۰ ریال سپرده از اشخاص حقیقی دریافت گردید.

بانک دریافت وجوه سپرده ۲۰,۰۰۰

سپرده دریافتی ۲۰,۰۰۰

۲ - این سپرده ها در پایان ماه به حساب خزانه انتقال پیدا نمود.

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۲۰,۰۰۰

بانک دریافت وجوه سپرده ۲۰,۰۰۰

۳ - سازمان دولتی برای استرداد سپرده ها نسبت به دریافت ۲,۰۰۰ ریال از خزانه درخواست وجه نمود و مبلغ مربوطه دریافت شد.

بانک رد وجوه سپرده ۲,۰۰۰

تنخواه وجوه سپرده ۲,۰۰۰

۴ - در یک سال مالی ۹۰ جمعاً مبلغ ۶,۰۰۰ ریال از سپرده های دریافتی به صاحبان آن ها مسترد گردید که البته همه این مبلغ از خزانه دریافت شده بود.

الف) بانک وجوه سپرده ۴,۰۰۰ $(۴۰۰۰ = ۲۰۰۰۰ - ۶۰۰۰۰)$

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۴,۰۰۰

ب) سپرده های استرداد ۶,۰۰۰

بانک رد وجوه سپرده ۶,۰۰۰

بستن حسابها:

۱) سپرده های دریافتی ۶,۰۰۰

سپرده استرداد ۶,۰۰۰

۲) تنخواه وجوه سپرده ۲,۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۲,۰۰۰

۳) سپرده های دریافتی ۱۴,۰۰۰

خزانه تمرکز وجوه سپرده ۱۴,۰۰۰

ثبت در دفتر کل:

بانک دریافت وجوه سپرده		سپرده دریافتی		خزانه تمرکز وجوه سپرده		بانک رد وجوه سپرده	
<u>۲۰.۰۰۰</u>	<u>۲۰.۰۰۰</u>	۲۰.۰۰۰	① ۶.۰۰۰	۴.۰۰۰	۲۰.۰۰۰	۶.۰۰۰	۲.۰۰۰
		<u>۱۴.۰۰۰</u> م	③ ۱۴.۰۰۰	② ۲.۰۰۰	۱۶.۰۰۰		۴.۰۰۰
تنخواه وجوه سپرده		سپرده استرداد		<u>۱۴.۰۰۰</u> ③	<u>۱۴.۰۰۰</u> م	<u>۶.۰۰۰</u>	<u>۶.۰۰۰</u>
<u>۲.۰۰۰</u>	② ۲.۰۰۰	① ۶.۰۰۰	<u>۶.۰۰۰</u>				

از درگاه خداوند مهربان ، برای شما دانشجویان عزیز ، ابتدا آرزوی سلامتی و تندرستی سپس پیشرفت روز افزون را دارم.

جملاتی ماندگار از سهراب:

نه تو می مانی و نه اندوه
و نه هیچیک از مردم این آبادی...
به حباب نگران لب یک رود قسم،
و به کوتاهی آن لحظه شادی که گذشت،
غصه هم می گذرد،
آنچنانی که فقط خاطره ای خواهد ماند...
لحظه ها عریانند.
ای دوست ، به تن لحظه خود، جامه اندوه میپوشان هرگز.

پایان